

Voorschriften voor Bronvermelding

Marnix College, Ede

Juli 2009.

Inhoudsopgave

	Pagina
1. Inleiding	3
1.1. Wie is aan het woord?	3
1.2. Verwijzen: altijd twee keer	3
2. Citeren, parafraseren en eigen woorden	3
EEN VOORBEELD	3
Een kort citaat	3
Een lang citaat	4
Een citaat met weglating (ellips)	4
Een parafrase	4
3. Bibliografie	4
3.1. Schriftelijke bronnen	5
3.1.1. Een boek	5
3.1.2. Een artikel uit een tijdschrift	5
3.1.3. Een artikel uit een krant	5
3.2. Mondelinge bronnen (interviews)	5
3.3. Digitale bronnen (websites)	6
3.4. Uitzondering	6

1. Inleiding

1.1 Wie is aan het woord?

Bij het schrijven van opdrachten, werkstukken en verslagen maak je vaak gebruik van het werk van andere mensen. Daar is niets mis mee, maar je moet wel duidelijk aangeven wie aan het woord is en waar je wat je “leent” gevonden hebt.

Dat betekent dat je moet weten wat citeren en parafraseren is, maar ook dat je moet weten hoe je moet verwijzen naar werk van iemand anders.

We leggen je dat in deze folder uit en willen dat je je vanaf nu, bij alles wat je inlevert, laat leiden door de spelregels zoals ze hier beschreven zijn.

1.2 Verwijzen: altijd twee keer

Op het moment dat je werk van iemand anders gebruikt, moet je twee keer naar dat werk verwijzen. Eén keer in je tekst en één keer in de bibliografie.

2. Citeren, parafraseren en eigen woorden

Maak in je tekst duidelijk onderscheid tussen citeren, parafraseren en wat je zelf beweert. Als je te vaak citeert, schaadt dat de leesbaarheid van je beschouwing, betoog, ingezonden brief of essay. Daarin moet je immers vooral je eigen standpunt en redenering of argumentatie naar voren laten komen.

Er zijn drie manieren om de woorden van iemand anders in je eigen tekst te gebruiken. Je kunt citeren, je kunt citeren en uit dit citaat een gedeelte weglaten (we noemen dit een citaat met een ellips) en je kunt parafraseren. Laten we eens een voorbeeld nemen en bekijken hoe ditzelfde voorbeeld eruit ziet in alledrie de gevallen.

EEN VOORBEELD

Het gekozen voorbeeld is afkomstig van de internetsite van *Het Onderwijsblad*. Het artikel is geschreven door Dhr. R. Voorwinden en de inhoud bestaat uit een interview met Henk Guldermond. Hij is onderzoeker bij het Groningse universitaire onderzoeksinstituut Gion en heeft onderzoek gedaan naar hoogbegaafdheid bij leerlingen.

Een kort citaat

“Om zeker van onze zaak te zijn hebben we daarna hoogbegaafdheid op acht verschillende manieren gedefinieerd. Want een IQ-toets bestaat uit acht subtoetsen en het zou kunnen dat hoogbegaafden die goed of slecht zijn in één bepaald domein wel veel schoolproblemen hebben. Maar de resultaten waren steeds hetzelfde.” (Voorwinden, 2004)

Merk op: het citaat staat tussen aanhalingstekens en achter het citaat staan tussen haakjes de schrijver van de brontekst en het jaartal van verschijnen. Mocht je de schrijver van de brontekst niet weten, noem dan de bron en de complete datum van verschijnen. In dit geval: (Het Onderwijsblad, 29-05-2004)

Een lang citaat

Tien procent van de hoogbegaafden heeft een suboptimale schoolloopbaan. Die blijven zitten of stromen af naar een andere onderwijssoort. Van de iets minder hoogbegaafden heeft een kwart een suboptimale schoolloopbaan en van de gewoon heel intelligente leerlingen heeft de helft een suboptimale loopbaan. Precies wat je zou verwachten: de hoogbegaafden doen het beter dan de wat minder hoogbegaafden, die het weer beter doen dan de groep daaronder. Om zeker van onze zaak te zijn hebben we daarna hoogbegaafdheid op acht verschillende manieren gedefinieerd. Want een IQ-toets bestaat uit acht subtoetsen en het zou kunnen dat hoogbegaafden die goed of slecht zijn in één bepaald domein wel veel schoolproblemen hebben. Maar de resultaten waren steeds hetzelfde. (Voorwinden, 2004)

Merk op: in plaats van aanhalingstekens te gebruiken, spring je nu in, zodat er een 'blok' ontstaat.

Een citaat met weglating (ellips)

“Om zeker van onze zaak te zijn hebben we daarna hoogbegaafdheid op acht verschillende manieren gedefinieerd. [...] Maar de resultaten waren steeds hetzelfde.” (Voorwinden, 2004)

Merk op: op de plaats van de weggelaten tekst staan nu vierkante haakjes met puntjes ertussen.

Een parafrase

Uit onderzoek van Henk Guldemon van het Gronings onderzoeksinstituut Gion naar prestaties van hoogbegaafden is gebleken dat hoogbegaafden betere schoolresultaten boeken dan minder hoogbegaafden en dat is precies wat je zou verwachten. (Naar: Voorwinden, 2004)

Merk op: de tekst wordt nu met eigen woorden weergegeven. Uit de geparafraseerde tekst wordt duidelijk over welk onderzoek het gaat en door wie dat is verricht. De bronvermelding (tussen haakjes) begint met het woord 'Naar' om aan te geven dat je parafraseert i.p.v. citeert.

3. Bibliografie

In de bibliografie aan het einde van je tekst vermeld je de gebruikte bronnen IN ALFABETISCHE VOLGORDE. Je doet dat 'op achternaam'. Als je de achternaam van de auteur niet weet, dan vervang je hem door N.N. (nomen nescio) en gebruik je die afkorting bij het alfabetiseren.

De manier waarop je een titelbeschrijving moet maken, is afhankelijk van het soort bron dat je gebruikt hebt. Boeken beschrijf je anders dan artikelen en voor het verwijzen naar websites zijn weer andere spelregels.

3.1 Schriftelijke bronnen (d.w.z. boeken of (kranten)artikelen)

3.1.1 Een boek

Een titelbeschrijving van een boek geeft in ieder geval de auteur, de titel, de naam van de uitgever en de plaats en het jaar van uitgave. Dat doe je als volgt:

- Johnson, Charles: Two Centuries of Plagiarism. Boston: Marwood Press, 1992.
- Mulisch, Harry: De ontdekking van de hemel. Amsterdam: Uitgeverij De Bezige Bij, 1999.

***Merk op:** de volgorde van de gegevens en de leestekens is van belang! Bovendien is het van belang om de titel te onderstrepen. Je kunt ook kiezen voor het cursiveren van de titel, als je maar consequent bent.*

3.1.2 Een artikel uit een tijdschrift

Een artikel is iets bewerkelijker, want behalve de titel van het artikel, moet je ook de naam van het tijdschrift, de jaargang, de aflevering en de pagina's vermelden. Doe dat als volgt:

- Claessen, Peter, John Dorking en Karl Feucht: Sewing in ancient Greece, in: *British Journal of Archeology*, Vol. VIII, nr 3, pp. 1123-1141 (1987).

***Merk op:** de titel van het artikel is onderstreept en de titel van het tijdschrift is gecursiveerd.*

3.1.3 Een artikel uit een krant

- Truijens, Aleid: Hoe Duits is Mulisch?, in: *De Volkskrant*, 29 mei 2002.
- N.N.: Normen en waarden op de schopstoel, in: *NRC Handelsblad*, 29 februari 2004.

***Merk op:** de naam van de krant hoef je niet te cursiveren.*

3.2 Mondelinge bronnen (interviews)

Bij een eigen onderzoek door middel van een interview handel je als volgt :

- Janssen, W. (interview), Ede 21-10-2002

3.3 Digitale bronnen (websites)

Ook bij het verwijzen naar een website moet je secuur te werk gaan. Het is volstrekt onvoldoende om je er van af te maken met bijvoorbeeld www.nrc.nl. Je moet je altijd realiseren dat jouw lezer je werk moet kunnen controleren. Dat betekent dat je de complete URL van de webpagina moet geven.

Meld altijd:

1. naam schrijver (indien gegeven)
2. de titel van de webpagina
3. het complete adres van de webpagina (URL)
4. de datum van raadplegen van de site
5. de datum dat het de webpagina gemaakt is (indien gegeven)

Bijvoorbeeld:

- Ria Berkvens, De opbouw en inrichting van de Romeinse soldatenbarak van de eerste tot de derde eeuw na chr., http://www.ethesis.net/soldatenbarak/soldatenbarak_inhoud.htm (9-7-2009; 9-8-1995),
- CBS, Kerncijfers, <http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/cijfers/kerncijfers/default.htm> (9-7-2009; 2009).
- DNB/ECB, Het monetair beleid van de ECB, http://www.dnb.nl/binaries/Monetaire%20beleid%20van%20de%20ECB%202004_tcm46-147455.pdf, (9-7-2009; januari 2004)

3.4 Uitzondering

Als je uit een krantenartikel citeert dat je hebt gevonden op internet, bijvoorbeeld een artikel van de krantenbank, dan doe je alsof het een schriftelijke bron is. Je hoeft dan dus niet bovengenoemde richtlijn te volgen, maar de richtlijn voor schriftelijke bronnen.

Dus als je een krantenartikel hebt met als url:

<http://www.elsevier.nl/web/10132842/Dossiers/De-economische-crisis/Hoe-het-begon/ECB-94,8-miljard-om-kredietcrisis-te-bezweren.htm>

Dan noteer je:

Bas Benneker, ECB: 94,8 miljard om de crisis te bezweren. Elsevier, 9-8-2007